

goče potrditi, da so pertinentne. Ali kakor pravi Dasen (2002): podvigu, ki ga pomenijo obsežne objave »študije o starših in otrocih v šestih kulturah« (Withing in Withing, 1975; Withing in Edwards, 1988), je mogoče očitati v prvi vrsti to, da so se raziskovalci, ker so nabrali preveč informacij, čutili prisiljene izpeljati tako zgostitev podatkov, da so prikazovali banalnosti ali pretirana posploševanja. Na podoben način je ista skupina raziskovalcev izvedla primerjalno študijo adolescence, antropologi so na podlagi terenskih raziskav napisali kup dobrih monografij oz. *case studies*, primerjalna študija pa je ostala v senci teh objav in je bila tudi dejansko manj pomembna. Nekako stranski produkt, ki pa je vse prej kakor nepomemben, teh študij je premik t. i. vsakdanjega spoznavanja (*everyday cognition*) v območje raziskovanja več disciplin, ki je pokazal, da je to območje legitimno del interesa znanosti o izobraževanju v širokem pomenu, ki presega šolsko dojemanje izobraževanja in je blizu informalnemu izobraževanju, samo izobraževanje pa obsega skupek pojavov, zvezanih s kulturno transmisijo ne glede na to, kje se dogaja. Nekateri od pojavov presegajo transmisijo in kulturno družbeno reprodukcijo in segajo v območje produkcije spoznanj, kamor formalno izobraževanje tradicionalne in moderne vrste nikoli ne poseže.

Status realnosti ali sklep

Prav tako je enačenje izobraževanja in šolanja močno restriktivno in zmotno stališče. Ljudje navsezadnje večino življenja preživimo zunaj šolskega sistema in se ukvarjamo s stvarmi, ki imajo s tem sistemom komaj kakšno zvezo. Zunaj šole – poleg nje in po njej – se tudi z njeno pomočjo ali oporo naučimo večino stvari, ki se jih naučimo v življenju. Seveda pa ne smemo pozabiti, da je informalno izobraževanje skupek dejavnosti, ki je veliko bolj heterogen in tudi razsežnejši od izobraževanja v šolah, saj navsezadnje sega od znanstvena spoznavanja do priučevanja praks vsakdanjega življenja. V industrializiranih zahodnih družbah, kjer so praktično vsi njihovi člani preživeli nekaj časa v obvezni šoli, precej pa jih je nadaljevalo šolanje na neobveznih, a do nastanka neoliberalnih režimov favoriziranih in subvencioniranih stopnjah, kar naj bi vodilo v zviševanje meje obveznega šolanja vse populacije, je informalno izobraževanje nekako zunaj družbene samopodobe, tako zelo, da je o njem težko zastaviti pertinentna vprašanja in ga rekonstituirati kot kljub vsemu prevladujočo domeno transmisije kulturnih vzorcev in področje intelektualnih prodorov in inovacij, ki jih družbene institucije za nazaj rekuperirajo in si jih prilastijo, četudi igrajo pri njihovem dogajanju bolj vlogo ovire kakor krajev, kjer se ti procesi intencionalno in podprto dogajajo. Kakor